

توان آنتی اکسیدانی عصاره متانولی چهار گونه گیاه دارویی منتخب

معصومه فراست^{۱*}، پیمان اسدی^۲، کورش زندی فر^۳

- ۱- استادیار گروه های زیست شناسی و زراعت، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران
- ۲- دانشجوی دکتری گروه باغبانی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران
- ۳- دانشجوی دکتری گروه باغبانی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

خلاصه

در این مطالعه عصاره متانولی چهار گیاهی دارویی (کرفس کوهی، گلپر، گشنیز و مرزه ادموندی) برای بررسی فعالیت آنتی اکسیدانی مورد ارزیابی قرار گرفتند. گیاهان منتخب از سه استان خوزستان، ایلام و کرمانشاه در فاصله زمانی اسفند ۹۳ تا خرداد ۹۴ جمع آوری و پس از خشک نمودن در سایه عصاره گیری شدند. عصاره ها به روش ماسراسیون تهیه و سپس در آون در دمای ۳۸ درجه سانتیگراد خشک شده و رقت های مختلف عصاره به روش سریال سازی ساخته شد. سنجش فعالیت آنتی اکسیدانی با استفاده از رادیکال پایدار DPPH، و با تعیین IC₅₀ و سنجش فنل تام با استفاده از معرف فولین سیوکالتیو و منحنی استاندارد اسید تانیک انجام گردید. بیشترین فعالیت آنتی اکسیدانی با کمترین IC₅₀ را کرفس کوهی به میزان ۲۲/۰±۰۷۶/۷۶۴ میکرو گرم در میلی لیتر و کمترین میزان فعالیت را مرزه ادموندی به میزان ۵۴۶/۷۸۷±۴/۸۸۳ میکرو گرم در میلی لیتر در مقایسه با اسید اسکوربیک به عنوان کنترل مثبت نشان داد. همچنین بیشترین مقدار فنل تام در عصاره کرفس کوهی معادل ۱۴۸۰/۴۱۰±۶/۳۳۷ میلی گرم اسید تانیک در گرم عصاره خشک و کمترین مقدار در گیاه گلپر سادات حسینی به میزان ۴۵۳/۲۱۷±۴/۰۹۳ میلی گرم اسید تانیک در گرم عصاره خشک مشاهده شد. نتایج این مطالعه نشان داد که گونه های مختلف و اکوتیپ های متفاوت آنها از نظر فعالیت آنتی اکسیدانی تفاوت معنی داری دارند.

کلمات کلیدی: عصاره متانولی، آنتی اکسیدان، فنل تام، گیاهان دارویی

مقدمه

واکنشهای اکسیداسیون به دلیل تولید رادیکالهای آزاد سلامت انسان را به مخاطره می اندازند. این رادیکال ها آغازگر واکنشهای اکسیداسیون است که به آسیب یا مرگ سلولها منجر می شود (Kulshreshtha et al., 2011). با وجود آنتی